

HONVÉDELMI CÉLÚ NYILVÁNTARTÁSOK

A honvédelmi célú nyilvántartások egy ország védelmi rendszeréhez tartozó személyi, gazdasági és technikai adatok és eszközök célhoz kötött kezelésére irányulnak.

A Magyar Honvédség szervezetéhez kapcsolódóan az alábbi nyilvántartásokat különböztethetjük meg:

- a Honvédség szolgálati jogviszonyához kapcsolódó személyügyi nyilvántartás;
- a hazánk területén művelési céllal tartózkodó külföldi haderő nyilvántartása;
- a társadalombiztosítási, szociális, és kegyeleti ellátásra való jogosultsághoz kapcsolódó érdekvédelmi nyilvántartás;
- az Alaptörvényben, valamint a honvédelemről szóló törvényben meghatározott hadköteles korú lakosság nyilvántartása;
- a rendkívüli időszakban a rendkívüli állapot ellátáshoz feltétlenül szükséges hadköteles állomány katonai szolgálat alóli mentesítésére vonatkozó meghagyási nyilvántartás

A [T/11201.](#) számú törvényjavaslat a honvédelmi nyilvántartások egységes szemléletű szabályozását tűzi ki céljául, továbbá a katonai igazgatás rendszerét a júliusban hatályba lépő Honvédek jogállásáról szóló törvényhez kívánja igazítani.

Az elmúlt két évben a honvédelmet övező jogszabályi környezet alapvetően megújult. Az Országgyűlés megalkotta többek között az Alaptörvény különleges jogrendre vonatkozó részeit, új honvédelmi törvény került elfogadásra, módosult a Magyar Honvédség hivatásos és szerződéses állományú katonáinak jogállásáról szóló törvény, öszszefonásra kerültek a katonai titkosszolgálatok és elfogadták a honvédelmi célú adat-nyilvántartási törvényt is. Emellett megtörtént az Önkéntes Tartalékos Rendszer fejlesztéséhez szükséges jogszabályok kidolgozása is.

Az Alaptörvény a haza védelme tárgy körében a XXXI. cikk szerinti honvédelmi kötelezettség körében továbbra is fenntartja a békeidőszaki önkéntességen alapuló haderő koncepcióját, azonban megjelöli, hogy annak részeként Magyarország önkéntes honvédelmi tartalékos rendszert is fenntart. A honvédelmi kötelezettségek rendszerében fontos elem, hogy a szolgálati kötelezettség békeidőszakban nem terheli az állampolgárokat, annak bevezetésére a megelőző védelmi helyzet, illetve rendkívüli állapot kihirdetését követően kerül sor.

Mindezekkel összefüggésben átalakult a katonai igazgatás szervezete. A folyamatba beletartozott a hadkiegészítés és a katonai nyilvántartás átalakítása is, amelynek kezelését és az ahhoz kapcsolódó adatszolgáltatási feladatokat 2011. november 15-től a Magyar Honvédség Katonai Igazgatási és Adatfeldolgozó Központ bázisán létrehozott MH Hadkiegészítő és Központi Nyilvántartó Parancsnokság látja el. A megújított katonai nyilvántartás rendszerének jogi alapját a 2011. évi CLXXVII. törvény teremtette meg (továbbiakban Honvédelmi adatkezelési törvény).

A Magyar Honvédségben a teljes honvédelmi nyilvántartás kiterjed:

- a hadkötelesek és a meghagyásban érintett szervek nyilvántartásának vezetésére;
- a Magyar Honvédség és a Honvédelmi Minisztérium teljes állományára kiterjedő személyügyi, érdekvédelmi és kegyeleti nyilvántartásra;
- a hazánk területén tartózkodó külföldi haderő nyilvántartására;
- a honvédelem feladatainak végrehajtásához szükséges gazdasági, technikai és anyagi eszközökről szóló adatok kezelésére.

HADKIEGÉSZÍTÉS ÉS NYILVÁNTARTÁS

2011 végén a Honvédség szervezetén belül központosításra kerültek a hadkiegészítési és nyilvántartási feladatok.

Az **MH Hadkiegészítő és Központi Nyilvántartó Parancsnokság** (HKNYP) a katonai igazgatás keretében kezeli a hadköteles korú személyek adatait, valamint a meghagyásba bevont szervek nyilvántartását. **Együttműködik:**

- a személyügyi és a hadköteles-nyilvántartás vezetésében érintett honvédelmi szervezetekkel;
- a jogszabályokban meghatározott állami, rendvédelmi és nemzetbiztonsági szervekkel;
- a HM Hadtörténelmi Intézet és Múzeum Hadtörténelmi Levéltárával és Irattárával.

Fontos **feladatköre** a hadkötelezettség bevezetése esetére tervezett nyilvántartási rendszer működésének előkészítése. Ehhez kapcsolódóan végzi békében, valamint a különleges jogrend bevezetését követően a végrehajtandó hadkiegészítési és katonai igazgatási szakfeladatok tervezését, szervezését, végrehajtásának szakirányítását és ellenőrzését.

A HONVÉDSÉG ÁLLOMÁNYÁNAK NYILVÁNTARTÁSA

A **Honvédség személyi állománya** tényleges szolgálatot teljesítő katonákból, kormánytisztviselőkből, közalkalmazottakból és a munka törvénykönyvének hatálya alá tartozó munkavállalókból, valamint megelőző védelmi helyzet és rendkívüli állapot idején – a hadkötelezettség bevezetése után – hadkötelesekből áll.

A hatályos szabályozás szerint a Honvédség **személyügyi alapnyilvántartást** vezet minden önálló állománytáblával rendelkező szervezeti egységénél az állományba tartozó, valamint meghatározott szolgálati feladat teljesítésére odavezényelt állományról, valamint a

központi személyügyi nyilvántartást vezető szervnél. Ezen kívül egyrészt **összesített személyügyi nyilvántartást** vezet minden olyan szervezetnél, amelynek alárendeltségébe személyügyi alapnyilvántartást vezető szervezet tartozik, másrészt **központi személyügyi nyilvántartást is vezet** a központi személyügyi nyilvántartás vezetésére kijelölt szervnél az állományba tartozókról, illetve a Katonai nemzetbiztonsági Szolgálat állományáról. **A központi személyügyi nyilvántartás vezetésére kijelölt szerv: az MH Hadkiegészítő és Központi Nyilvántartó Parancsnokság**, a központi irattározásra kijelölt szerv: a HM Hadtörténelmi Intézet és Múzeum.

A Magyar Honvédség állományi létszáma

Év	2010	2011	2012
Tiszt	5797	5356	4214
Tiszthelyettes	7192	7711	6956
Legénységi állomány	6401	6132	5614
Polgári állomány	7140	7226	6576
Önkéntes védelmi tartalékos		2008	1955
Önkéntes műveleti tartalékos (2012.01-től)			2218

Az alapnyilvántartásban szereplő katona személyi anyaggyűjtőjét elhalálozásig kezelik, azt követően a Honvédség központi irattározásra kijelölt szervének küldik meg. A visszamaradt, illetve a szociális gondoskodási körbe tartozó közvetlen hozzátartozó adatait – az **érdekvédelmi nyilvántartásba** helyezve – az érintett elhalálozásáig kezelik.

A HKNYP által vezetett személyi nyilvántartások körébe tartozik a Magyarország területén szolgálati céllal tartózkodó **külföldi fegyveres erők** – főként az Észak-atlanti Szerződés tagállamainak és a Békepartnerségben résztvevő államok fegyveres erőinek – **állományának nyilvántartása** is.

A központi nyilvántartással szorosan összefügg a szolgálati, kormánytisztviselői, közalkalmazotti és nyugdíjas-igazolványok, tovább-

bá az MH HKNYP hatáskörébe utalt egyéb igazolványok, igazolások, okmányok ellátása, kezelése és nyilvántartása is. E feladatkört a HKNYP szervezetén belül az Okmánykezelő Iroda végzi.

A HADKÖTELES NYILVÁNTARTÁS

A honvédelmi nyilvántartások során az adatkezelés célhoz kötött. A jogszabályi környezet pontosan megszabja, hogy mely adatok kezelhetők békében és melyek a hadkötelezettség bevezetését követően egyaránt, és melyek kizárólag a hadkötelezettség bevezetése után.

Magyarországon **2005. január 1-én békeidőben megszűnt a hadkötelezettség.** A potenciális és volt hadkötelesek adatainak nyilvántartása és kezelése minősített és békeidőszak szerint került meghatározásra.

Békeidőben a hadkötelesek nyilvántartása az állami szervek és más jogi személyek által vezetett adatok alapján történik, az állampolgárokat nem kötelezik adatszolgáltatásra. **2012-től** a sorozás előkészítése érdekében és a hadi létszám mielőbbi feltöltése érdekében **a sorozó szakfőorvos már békeidőben megállapítja a férfiak előzetes egészségi alkalmasságát.**

Békeidőszakban megkeresés nélkül **az alábbi állami szervek küldenek adatokat a központi hadköteles adatbázishoz:**

- Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala – heti gyakoriságú adatszolgáltatás
- A Magyar Honvédség központi adatfeldolgozó szerve, a Hadkiegészítő és Központi Nyilvántartó Parancsnokság Központi Személyügyi Nyilvántartó Osztály – havi rendszerességű adatszolgáltatás

- BRFK Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága, Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság, Nemzeti Adó- és Vámhivatal - éves adatszolgáltatás
- Országos Rehabilitációs és Szociális Szakértői Intézet – éves adatszolgáltatás
- Polgári Nemzetbiztonsági Szolgálatok – éves adatszolgáltatás

A hadkötelezettség újbóli bevezetésére külső fegyveres támadás veszélye vagy annak bekövetkezése esetén, továbbá szövetségi kötelezettség teljesítése érdekében kerülhet sor, rendkívüli állapot idején, illetve az Országgyűlés döntése esetén,

megelőző védelmi helyzetben. Ennek megfelelően rendkívüli állapot idején, vagy megelőző védelmi helyzetben a Magyarország területén lakóhellyel rendelkező, nagykorú magyar állampolgárságú férfiakat hadkötelezettség terheli. **A hadkötelezettség bevezetéséhez** a szolgálatra történő behívás

előkészítése és végrehajtása céljából a jogszabályi feltételeken túl **elsősorban hiteles hadköteles nyilvántartásra van szükség.**

A hadkötelezettség a Honvédségnél a hivatásos, szerződéses vagy önkéntes tartalékos katonai szolgálatot teljesítettek esetén a katonai szolgálat felső korhatára, más hadkötelesek és a potenciális hadkötelesek esetén annak az évnek a december 31. napja, amelyben 40. életévét betölti.

A hadkötelezettség bevezetését követően a békeidőszaki helyzethez képest a személyi adat- és lakcímnnyilvántartás központi szerve minden hónap 5. napjáig adatot szolgáltat azon Magyarországon élőkről, akiknek van magyarországi lakó- vagy tartózkodási helye, illetve minden egyes potenciális hadköteles személy elhalálzásáról.

A hadköteles nyilvántartás gyakorlata egyidős magával a katonáskodással.

A hadászat fejlődésével egy ország haderejének központi irányításához, fejlesztéséhez, valamint védelmi helyzetben a gyors reagáláshoz elengedhetetlen fontosságúvá vált a hadra fogható férfi lakosság hiteles, hadköteles nyilvántartása.

A választási szerv adatot szolgáltat azon személyekről:

- akiket országgyűlési, európai parlamenti vagy helyi önkormányzati képviselőjelöltként, polgármesterjelöltként, kisebbségi önkormányzati képviselőjelöltként nyilvántartásba vettek vagy annak megválasztottak, illetve megbízatásuk megszűnt, a hadkötelezettség elrendelésétől számított 5 napon belül;
- valamint a hadkötelezettség fennállásának idején a nyilvántartásba vételt, a megválasztást, vagy a megbízatás megszűnését követő 8 napon belül.

Az állampolgársági ügyekért felelős miniszter az állampolgárságról való lemondásról minden hónap 5. napjáig szolgáltat adatot.

Bár állampolgári körben az adatszolgáltatási kötelezettség a hadkötelezettség részét képezi, a hadkötelezettség bevezetését követően is kizárólag azok a hadkötelesek kell, hogy adatot szolgáltatassanak, akiket a Honvédség erre felszólít.

Magyarország hadköteles állománya	
Év	Létszám
2005	1 766 937
2006	1 765 621
2007	1 760 813
2008	1 750 705
2009	1 738 555
2010	1 723 116
2011	1 706 579
2012	1 690 070
2013	1 669 902

A hadra fogható személyek nyilvántartásához szorosan kapcsolódik a **meghagyásban részesülők nyilvántartása** is. E nyilvántartás összeállítása végeredményben a védelmi érdekek egyeztetése, vagyis annak megállapítása, hogy a kulcsfontosságúnak ítélt munkakörökben dolgozó hadkötelesek bevonulása mennyire befolyásolja negatívan a védelmi, rendvédelmi, törvényalkotási és lakosságellátási

feladatot ellátó szervezetek működőképességét. E szervezetek békeidőszakban 3 évente összeállítják a meghagyási jegyzéküket, melyet megküldenek a Honvédség Nyilvántartó Parancsnokságának.

Jegyzetek:

- [2011. évi CLXXVII. törvény](#) az egyes honvédelmi kötelezettségek teljesítéséről, ...
- [2011. évi CXIII. törvény](#) a honvédelemről és a Magyar Honvédségről, ...
- [10/2002. \(III. 5.\) HM rendelet](#) a hivatásos és szerződéses katonai szolgálat létesítéséről, módosításáról, megszüntetéséről, tartalmáról, valamint az integrált személyügyi igazgatás és egységes nyilvántartás rendjéről
- Bendes István: Az MH Hadkiegészítő és Központi Nyilvántartó Parancsnokságról és annak feladatairól, Honvédségi Szemle, 2012. 3. szám
- Dr. Földesi Ferenc: Adalékok a hadköteles-nyilvántartás új rendszeréhez, Honvédségi Szemle, 2011. 1. szám
- MH Hadkiegészítő és Központi Nyilvántartó Parancsnokság [honlapja](#)
- Kladek András-Magócsi Zoltán: Az önkéntes haderő hadköteles nyilvántartása, Humán Szemle, 2006. 3. szám

Készítette: Müller Tamás
Képviselői Információs Szolgálat

Országgyűlési Könyvtár

E-mail: infoszolg@parlament.hu
Intranet: <http://infoszolg.ogyk.hu>
Tel.: (1) 441-4529; (1) 441-6486

Az információs jegyzet belső felhasználásra, az országgyűlési képviselők tájékoztatása céljából készült. A dokumentum az összeállítás elkészültének időpontjában fennálló aktuális helyzetet mutatja be. Az információs jegyzet szerzői jogvédelem alatt áll.